

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הזכות לחיים ללא אלימות: עבודה סוציאלית מבוססת מניעת פגיעה
בילדים - 03514

תאריך עדכון אחרון 16-10-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2026

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' כרמית כץ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Carmit.Katz@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שעת קבלה בתיאום מראש

תאור כללי של הקורס:

קורס זה הינו ייחודי לתלמידי המגמה לשינוי חברתי במציאות משתנה. הקורס יתמקד בלמידה, העמקה והבנה של תיאוריות, גישות ופרקטיקות בעבודה סוציאלית שמטרתן לקדם שינוי חברתי והשפעה חברתית. הקורס ישלב בין למידה תיאורטית ובין למידה התנסותית, שתכלול התנסות מעשית ויישומית בשטח. הקורס נלמד לאורך שני סמסטרים בארבע קבוצות מקבילות, כאשר קבוצה זו, בהנחייתה של פרופ' כרמית כץ, תתמקד בעבודה סוציאלית מבוססת מניעת פגיעה בילדים:

אמנת האו"ם בדבר זכויות הילד עליה חתמה ישראל בשנת 1989, כוללת התחייבות בינלאומית למניעת התעללות בילדים. אולם קיימת מעט מאוד התייחסות לנושא זה, הן בזירה הלאומית והן בזירה הבינלאומית. למניעת התעללות בילדים משמעות ערכית ראשונה במעלה ולצידה משמעות כלכלית דרמטית, שכן טיפול בילדים שעברו התעללות יקר בהרבה ממניעת הפגיעה בהם. הקורס הנוכחי, אשר יוצא מתוך פרדיגמה ביקורתית וחורט על דיגלו צדק חברתי ועמידה בהבטחתנו לילדים למימוש זכותם לחיים ללא אלימות, יתמקד בקידום מיזמי מניעת התעללות בילדים.

מטרות הקורס:

במהלך הקורס נעמיק את הלמידה התיאורטית ונתנסה באופן מעשי בקידום שינוי חברתי באמצעות תכנון ויישום מיזמים למניעת התעללות ופגיעה בילדים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

במסגרת הקורס יחשפו הסטודנטיות לתאוריות ומחקר בתחום של מניעת התעללות בילדים ויפעלו יחד על מנת לקדם מאמצי ומיזמי מניעה. מאמצים ומיזמים אלה יכולים להתרחש במרחבים שונים וברמות שונות, למשל בשיח חברתי ציבורי (מיזמים ברשתות חברתיות), ברמת קובעי מדיניות (עיצוב מדיניות וקידום מניעה), ברמת ארגונים ושירותים לילדים (גנים, בתי ספר, מועדוניות, פנימיית ועוד).

דרישות נוכחות (%):

שיטת ההוראה בקורס: קורס זה ישלב בין הוראה של ידע מדעי בכיתה ובין התנסות מעשית בשדה. * הוראה בכיתה: שיטת ההוראה בכיתה תתבסס על הרצאות פרונטליות, הוראה פעילה של סטודנטים שתכלול דיון בתיאורי מקרה והצגות (פרזנטציות) של סטודנטים, צפייה בקטעי וידאו, וחשיפה להרצאות אורח.

* התנסות מעשית בשדה: ההתנסות המעשית בשדה תעשה בצוותים קטנים של מספר סטודנטים וסטודנטיות כאשר כל צוות יפעל יחד לקידום מיזמים בתחום מניעת התעללות בילדים. לאורך השנה, כל צוות יתכנן מיזם בתחום ויפעל ליישום והוצאתו לפועל בשטח. תהליך העשייה כולו יתועד וינותח.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
רשימת הנושאים המלאה תפורסם בסילבוס באתר המודל.

חומר חובה לקריאה:
רשימת הקריאה המלאה תפורסם בסילבוס באתר המודל.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 15 %
נוכחות / השתתפות בסיוור 5 %
אחר 20 %

מידע נוסף / הערות:
הקורס משלב מספר מטלות וחובות:
* נוכחות והשתתפות (5% מהציון)
* מפגשים קבוצתיים עם המרצה לתכנון וביצוע הפרויקט
* הגשת נושא ורציונל לפרויקט והצגתו בכיתה (עובר/לא עובר)
* עבודת ביניים להגשה לקראת סוף סמסטר א' (20% מהציון)
* פרזנטציה בכיתה (15% מהציון)
* עבודה מסכמת (60% מהציון)